

ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ

«Հայաստանի վիճակագրական տարեգիրք, 2003» ժողովածուն ՀՀ Ազգային վիճակագրական ծառայության առավել ամբողջական վիճակագրական հրատարակումն է, որն արտացոլում է երկրի սոցիալ-տնտեսական վիճակը:

Սույն ժողովածուն պատրաստվել է PADCO inc. ընկերության կողմից իրականացվող Հայաստանի սոցիալական բարեփոխումներ ծրագրի աջակցությամբ՝ ԱՄՆ Միջազգային զարգացման գործակալության (ԱՄՆ ՄԶԳ) տրամադրած ֆինանսական միջոցներով:

Ժողովածուի մեջ ներկայացված են վիճակագրական տվյալներ Հայաստանի Հանրապետության 1998-2002թթ. սոցիալ-տնտեսական վիճակի վերաբերյալ: Ներառված են հայաստանյան ողջ տնտեսության, դրա կարևորագույն ճյուղերի և հատվածների վիճակը բնութագրող 359 աղյուսակներ: Որոշ ցուցանիշներ ներկայացված են Հայաստանի Հանրապետության մարզերի կտրվածքով: Ներկայացված են նաև տեղեկություններ միջազգային համեմատությունների վերաբերյալ: Ժողովածուի յուրաքանչյուր բաժնի վերջում ներառված են որոշ տնտեսական ցուցանիշների գծապատկերներ: Որոշ բաժիններ համալրվել են նոր աղյուսակային նյութերով և գծապատկերներով:

FOREWORD

The "Statistical Yearbook of Armenia, 2003" is the most complete statistical publication of the National Statistical Service of RA, reflecting socio-economic situation of the country.

This yearbook was produced with the support of the Armenia Social Transition Program implemented by PADCO inc. under funding provided by the United States Agency for International Development, U.S. Mission to Armenia.

The yearbook covers statistical data on the social and economic situation of Armenia for 1998-2002. It includes 359 tables characterizing the development of the Armenia's economy in a whole also of the most important branches and sectors. Some indicators are given by marzes of the Republic of Armenia. The yearbook includes a new section on international comparisons. Each section of the handbook at its end

ПРЕДИСЛОВИЕ

«Статистический ежегодник Армении, 2003» является наиболее полным статистическим изданием Национальной статистической службы Республики Армения, отражающим социально-экономическое положение страны.

Настоящий сборник подготовлен при содействии программы социальных улучшений Армении, осуществленной обществом PADCO inc. - финансовыми средствами предоставленными Агентством Международного Развития США (АМР США).

В сборнике представлены статистические данные о социально-экономическом положении Армении за 1998-2002гг. Включено 359 таблиц, характеризующих развитие армянской экономики в целом, а также ее важнейших отраслей и секторов. Некоторые показатели приведены в разрезе регионов Республики Армения. Представлена также информация по международным сравнениям. В конце каждого раздела сборника приведены графические изображения некоторых экономических показателей. Некоторые разделы дополнены новыми табличными материалами и графиками.

Существенное место в ежегоднике отведено показателям, которые характеризуют положение отдельных отраслей экономики марзов республики в виде картографических изображений.

Приведенные в ежегоднике данные рассчитаны в соответствии с принципами современной статистической методологии, что позволяет сопоставить их с международными показателями.

Ежегодник предусмотрен для широкого круга читателей: высший управленческий персонал, работники органов управления и финансово-экономических служб организаций, научных, предпринимательских и банковских кругов, профессорско-преподавательского состава, общественных и международных организаций, средств массовой информации, аспиранты и студенты экономических вузов, другие заинтересованные пользователи, которые нуждаются в подробной статистической информации об экономике Армении.

Данные по отдельным показателям уточнены по сравнению с опубликованными ранее, за 2002 год в ряде случаев являются предварительными.

includes diagrams on some economic indicators.

Some sections were complemented with new tables and diagrams.

In the yearbook a significant place is given to the indicators characterizing the separate branches of the economy of marzes of the republic, that is represented in the form of maps.

The data are calculated in accordance with the principles of modern methodology, which allows to compare them with international indicators.

This yearbook is intended for the wide circle of readers: highest government personell, employees of the government bodies and financial-economic services of organizations, scientific, entrepreneurial and banking areas, professorial and teaching staff, public and international organizations, mass media, post-graduates and students of economic institutions of higher education, and other interested users who need detailed statistical information on economy of Armenia.

In this yearbook some indicators published in the past were adjusted; the indicators for 2002, in some cases, are preliminary.

Ս. Մնացականյան

ՀՀ Ազգային վիճակագրական
Ծառայության Նախագահ

S. Mnatsakanyan

President of the National
Statistical Service of RA

С. Мнацакян

Президент Национальной
Статистической Службы РА

ԺՈՂՈՎԱԾՈՒԻ ԲԱԺԻՆՆԵՐԻ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒՆԵՐ
RESPONSIBLE FOR SECTIONS OF THE DATA BOOK
ОТВЕТСТВЕННЫЕ ЗА РАЗДЕЛЫ СБОРНИКА

ԲՆԱԿՉՈՒԹՅՈՒՆ POPULATION	Կ.Կույումջյան K.Kuyumjyan	52-33-56	НАСЕЛЕНИЕ	Կ.Կույումջյան
ԲՆԱԿՉՈՒԹՅԱՆ ՋԲԱՂՎԱԾՈՒԹՅՈՒՆ EMPLOYMENT	Լ.Քալանթարյան L.Kalantaryan	58-78-29	ЗАНЯТОСТЬ НАСЕЛЕНИЯ	Լ.Կալանթարյան
ԲՆԱԿՉՈՒԹՅԱՆ ԿԵՆՍԱՄԱԿԱՐԳԱԿ ԵՎ ՍՈՑԻԱԼԱԿԱՆ ՈՒՈՐՏ LIVING STANDARDS OF POPULATION AND SOCIAL SPHERE	Ա.Շաբոյան A.Shaboyan	52-39-96	УРОВЕНЬ ЖИЗНИ НАСЕЛЕНИЯ И СОЦИАЛЬНАЯ СФЕРА	Ա.Շաբոյան
	Լ.Քալանթարյան L.Kalantaryan	58-78-29		Լ.Կալանթարյան
	Հ.Տիտիզյան H.Titizyan	52-39-04		Ա.Տիտիզյան
	Ն.Բաղդասարյան N.Baghdasaryan	52-45-14		Ն.Բաղդասարյան
	Ջ.Մագլուչանց Dj.Magluchants	52-43-26		Ջ.Մագլուչանց
ԿՐԹՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՄՇԱԿՈՒՅԹ EDUCATION AND CULTURE	Ն.Բաղդասարյան N.Baghdasaryan	52-45-14	ОБРАЗОВАНИЕ И КУЛЬТУРА	Ն.Բաղդասարյան
ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՆՈՐԱՍՏՈՒԾՈՒԹՅՈՒՆ (ԻՆՈՎԱՅԻԱ) SCIENCE AND INNOVATIONS	Ն.Բաղդասարյան N.Baghdasaryan	52-45-14	НАУКА И ИННОВАЦИИ	Ն.Բաղդասարյան
ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹՅՈՒՆ PUBLIC HEALTH	Ն.Բաղդասարյան N.Baghdasaryan	52-45-14	ЗДРАВООХРАНЕНИЕ	Ն.Բաղդասարյան
ԲՆԱԿՉՈՒԹՅԱՆ ԲՆԱԿԱՐԱՆԱՅԻՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ HOUSING CONDITIONS OF POPULATION	Ն.Բաղդասարյան N.Baghdasaryan	52-45-14	ЖИЛИЩНЫЕ УСЛОВИЯ НАСЕЛЕНИЯ	Ն.Բաղդասարյան
ԻՐԱՎԱԿԱՆ ՎԻՃԱԿԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ LAW STATISTICS	Ն.Բաղդասարյան N.Baghdasaryan	52-45-14	ПРАВОВАЯ СТАТИСТИКА	Ն.Բաղդասարյան
ԲՆԱԿԱՆ ՊԱՇՏՐՆԵՐ ԵՎ ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋՎԱՅՐ NATURAL RESOURCES AND ENVIRONMENT	Ն.Բաղդասարյան N.Baghdasaryan	52-45-14	ПРИРОДНЫЕ РЕСУРСЫ И ОКРУЖАЮЩАЯ СРЕДА	Ն.Բաղդասարյան
ԱԶԳԱՅԻՆ ՀԱՇԻՎՆԵՐԻ ՀԱՄԱԿԱՐԳ SYSTEM OF NATIONAL ACCOUNTS	Ա.Շաբոյան A.Shaboyan	52-39-96	СИСТЕМА НАЦИОНАЛЬНЫХ СЧЕТОВ	Ա.Շաբոյան
ԱՐԳՅՈՒՆԱԲԵՐՈՒԹՅՈՒՆ INDUSTRY	Ա.Անանյան A.Ananyan	52-39-19	ПРОМЫШЛЕННОСТЬ	Ա.Անանյան
ԳՅՈՒՎԱՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ AGRICULTURE	Ա.Ավագյան A.Avagyan	52-44-49	СЕЛЬСКОЕ ХОЗЯЙСТВО	Ա.Ավագյան
ՆԵՐԳՐՈՒՄԱՅԻՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆ INVESTMENT ACTIVITY	Լ.Պետրոսյան L.Petrosyan	52-43-89	ИНВЕСТИЦИОННАЯ ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ	Լ.Պետրոսյան
ՏՐԱՆՍՊՈՐՏ ԵՎ ԿԱՊ TRANSPORT AND COMMUNICATION	Գ.Թորոսյան G.Torosyan	52-11-39 52-39-19	ТРАНСПОРТ И СВЯЗЬ	Գ.Թորոսյան
ՍՊԱՌՈՂԱԿԱՆ ՇՈՒԿԱ CONSUMER MARKET	Հ.Հակոբյան H.Hakobyan	52-11-39	ПОТРЕБИТЕЛЬСКИЙ РЫНОК	Գ.Այոպյան
ՖԻՆԱՆՍՆԵՐ FINANCES	Հ.Տիտիզյան H.Titizyan	52-39-04	ФИНАНСЫ	Ա.Տիտիզյան
ԳՆԵՐ ԵՎ ՍԱԿԱԳՆԵՐ PRICES AND TARIFFS	Գ.Մարտիրոսյան G.Martirosyan	56-45-66	ЦЕНЫ И ТАРИФЫ	Գ.Մարտիրոսյան
ԱՐՏԱՔԻՆ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆ EXTERNAL ECONOMIC ACTIVITY	Ա.Պետրոսյան A.Petrosyan	52-33-56	ВНЕШНЕЭКОНОМИЧЕСКАЯ ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ	Ա.Պետրոսյան
	Հ.Տիտիզյան H.Titizyan	52-39-04		Ա.Տիտիզյան
ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՀԱՄԵՍԱՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ INTERNATIONAL COMPARISONS	Ն.Մուշեղյան N.Musheghyan	52-33-56	МЕЖДУНАРОДНЫЕ СРАВНЕНИЯ	Ն.Մուշեղյան

ՀԱԿԻՐՃ ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

BRIEF CONTENTS

КРАТКОЕ СОДЕРЖАНИЕ

ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ <i>FOREWORD</i> ПРЕДИСЛОВИЕ	3
ՔԱՐՏԵԶԱՅԻՆ ՊԱՏԿԵՐԱՎՈՐՈՒՄՆԵՐ <i>MAPS</i> КАРТОГРАФИЧЕСКИЕ ИЗОБРАЖЕНИЯ	
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՆԿԱՐԱԳԻՐ <i>GENERAL DESCRIPTION</i> ОБЩИЙ ОБЗОР	9-21
ԲՆԱԿՉՈՒԹՅՈՒՆ <i>POPULATION</i> НАСЕЛЕНИЕ	22-46
ԲՆԱԿՉՈՒԹՅԱՆ ՋԲԱՂՎԱԾՈՒԹՅՈՒՆ <i>EMPLOYMENT</i> ЗАНЯТОСТЬ НАСЕЛЕНИЯ	47-68
ԲՆԱԿՉՈՒԹՅԱՆ ԿԵՆՍԱՄԱԿԱՐԳԱԿ ԵՎ ՍՈՑԻԱԼԱԿԱՆ ՈԼՈՐՏ <i>LIVING STANDARDS OF POPULATION AND SOCIAL SPHERE</i> УРОВЕНЬ ЖИЗНИ НАСЕЛЕНИЯ И СОЦИАЛЬНАЯ СФЕРА	69-101
ԿՐԹՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՄՇԱԿՈՒՅԹ <i>EDUCATION AND CULTURE</i> ОБРАЗОВАНИЕ И КУЛЬТУРА	102-125
ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՆՈՐԱՄՈՒԾՈՒԹՅՈՒՆ (ԻՆՈՎԱՅԻՍ) <i>SCIENCE AND INNOVATIONS</i> НАУКА И ИННОВАЦИИ	126-135
ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹՅՈՒՆ <i>PUBLIC HEALTH</i> ЗДРАВООХРАНЕНИЕ	136-168
ԲՆԱԿՉՈՒԹՅԱՆ ԲՆԱԿԱՐԱՆԱՅԻՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ <i>HOUSING CONDITIONS OF POPULATION</i> ЖИЛИЩНЫЕ УСЛОВИЯ НАСЕЛЕНИЯ	169-180
ԻՐԱՎԱԿԱՆ ՎԻՃԱԿԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ <i>LAW STATISTICS</i> ПРАВОВАЯ СТАТИСТИКА	181-188
ԲՆԱԿԱՆ ՊԱՇԱՐՆԵՐ ԵՎ ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐ <i>NATURAL RESOURCES AND ENVIRONMENT</i> ПРИРОДНЫЕ РЕСУРСЫ И ОКРУЖАЮЩАЯ СРЕДА	189-204
ԱԶԳԱՅԻՆ ՀԱՇԻՎՆԵՐԻ ՀԱՄԱԿԱՐԳ <i>SYSTEM OF NATIONAL ACCOUNTS</i> СИСТЕМА НАЦИОНАЛЬНЫХ СЧЕТОВ	205-261

ԱՐԳՅՈՒՆԱԲԵՐՈՒԹՅՈՒՆ <i>INDUSTRY</i> ПРОМЫШЛЕННОСТЬ	262-299
ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ <i>AGRICULTURE</i> СЕЛЬСКОЕ ХОЗЯЙСТВО	300-321
ՆԵՐԳՐՈՒՄԱՅԻՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆ <i>INVESTMENT ACTIVITY</i> ИНВЕСТИЦИОННАЯ ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ	322-340
ՏՐԱՆՍՊՈՐՏ ԵՎ ԿԱՊ <i>TRANSPORT AND COMMUNICATION</i> ТРАНСПОРТ И СВЯЗЬ	341-361
ՍՊԱՈՌՏԱԿԱՆ ՇՈՒԿԱ <i>CONSUMER MARKET</i> ПОТРЕБИТЕЛЬСКИЙ РЫНОК	362-383
ՖԻՆԱՆՍԵՐ <i>FINANCES</i> ФИНАНСЫ	384 -423
ԳՆԵՐ ԵՎ ՍԱԿԱԳՆԵՐ <i>PRICES AND TARIFFS</i> ЦЕНЫ И ТАРИФЫ	424-447
ԱՐՏԱՔԻՆ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆ <i>EXTERNAL ECONOMIC ACTIVITY</i> ВНЕШНЕЭКОНОМИЧЕСКАЯ ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ	448-505
ԱՐՏԱՐԺՈՒԹԱՅԻՆ ՓՈԽԱՐԺԵՔՆԵՐ <i>EXCHANGE RATE</i> КУРСЫ ВАЛЮТ	506-509
ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՀԱՄԵՍԱՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ <i>INTERNATIONAL COMPARISONS</i> МЕЖДУНАРОДНЫЕ СРАВНЕНИЯ	510-548
ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ <i>CONTENTS</i> СОДЕРЖАНИЕ	549-581

Համառոտագրություն

Abbreviations

Сокращения

մ	մետր	<i>m</i>	<i>metre</i>	м	метр
մ ²	քառակուսի մետր	<i>m²</i>	<i>square metre</i>	м ²	квадратный метр
մ ³	խորանարդ մետր	<i>m³</i>	<i>cubic metre</i>	м ³	кубический метр
կմ	կիլոմետր	<i>km</i>	<i>kilometre</i>	км	километр
կմ ²	քառակուսի կիլոմետր	<i>km²</i>	<i>square kilometre</i>	км ²	квадратный километр
գր	գրամ	<i>g</i>	<i>gram</i>	г	грамм
կգ	կիլոգրամ	<i>kg</i>	<i>kilogram</i>	кг	килограмм
ց	ցենտներ	<i>centner</i>	<i>centner</i>	ц	центнер
տ	տոննա	<i>t</i>	<i>tonne</i>	т	тонн
հատ	հատ	<i>pcs.</i>	<i>piece, units</i>	шт.	штук
դալ	դեկալիտր	<i>dal</i>	<i>decalitre</i>	дал	декалитр
հա	հեկտար	<i>ha</i>	<i>hectare</i>	га	гектар
հազ.	հազար	<i>thsd.</i>	<i>thousand</i>	тыс.	тысяч
մլն.	միլիոն	<i>mln.</i>	<i>million</i>	млн.	миллион
մլրդ.	միլիարդ	<i>bln.</i>	<i>billion</i>	млрд.	миллиард
կՎտ	կիլովատտ	<i>kW</i>	<i>kilowatt</i>	кВт	киловатт
կՎտ/ժ	կիլովատտ/ժամ	<i>kWh</i>	<i>kilowatt-hour</i>	кВт.ч.	киловатт-час
տոննա-կմ	տոննա-կիլոմետր	<i>tonns-km</i>	<i>tonne-kilometre</i>	тонно-км	тонно-километр
կկալ	կիլոկալորիա	<i>kcal</i>	<i>kilocalorie</i>	ккал	килокалория
Գ-կալ	գիգակալորիա	<i>Gcal</i>	<i>gigacalorie</i>	Гкал	гигакалория
%	տոկոս	%	<i>percentage</i>	%	процент

Պայմանական նշաններ

Conventional symbols

Условные обозначения

«-» - երևույթը բացակայում է	«-» - <i>not applicable</i>	«-» - явление отсутствует
«...» - վիճակագրական տվյալներ չկան	«...» - <i>statistical data not available</i>	«...» - нет статистических данных
«0.0»- ցուցանիշը փոքր է չափման միավորից	«0.0» - <i>the indicator is less than unit of measurment</i>	«0.0» - значение показателя меньше единицы измерения
« ⁺ » - տվյալները ճշգրտված են	« ⁺ » - <i>data are adjusted</i>	« ⁺ » - данные уточнены

Առանձին դեպքերում բաղադրիչների գումարի և արդյունքի միջև աննշան տարբերությունները բացատրվում են տվյալների կլորացմամբ:

The discrepancy between the totals and sum in some cases can be explained by using rounded data.

В отдельных случаях незначительные расхождения между итогом и суммой слагаемых объясняются округлением данных.